

-జయసూర్య
ఫోన్: 9440664610

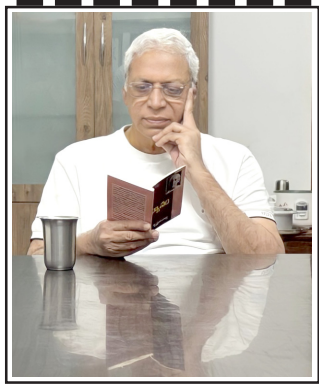
సత్యనాటకోత్సవాలు ప్రారంభం

ఆరాధన సంస్థ అధ్యక్షులతో సోమవారం సాయంత్రం త్యాగరాయ గానసభలో పద్మనాటకోత్సవాలు ప్రారంభమయ్యాయి. నాలుగు రోజుల పాటు ఉత్సవాలు సాగుతాయి. తొలిరోజు కార్యక్రమంలో భాగంగా స్వామియే అయ్యప్ప నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. కులశేఖర రచించిన నాటకానికి సెల్వాచారి దర్శకత్వం వహించారు. బాలరాజు, వెంకటాచల తదితరులు నటించారు. ఈ సందర్భంగా నటీనటులను సత్కరించిన ప్రముఖ కవి డా॥ ఎం.కె.రాము మహాబూడుతూ పద్మనాటకాలు ప్రపంచంలో ఒక్క తెలుగువారి సొత్త అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో యువకళాపాఠిని అధ్యక్షుడు లలిత లక్ష్మినారాయణ, నాట్యగురువు నిర్మలా ప్రభాకర్, సంస్థ వ్యవస్థాపకులు లేకం కృష్ణయ్య, బుర్రా సుబ్బారాజుం, రమణశాస్త్రి స్వామివారు

సత్యనాటకోత్సవాలలో డా॥ఎం.కె.రాము, లలిత లక్ష్మినారాయణ, లేకం కృష్ణయ్య.

బి.నర్సింగరావు ఒక విజనరీ, ఒక లెజెండ్

- బి.ఎస్.రాములు

బి. నర్సింగరావు గారి అవగాహన అద్భుతం. విస్తృత అధ్యయన శక్తి. సుప్రసిద్ధ సాంస్కృతిక యోధుడు, సామాజిక పరిణామాలను నిశితంగా పరిశీలించే కళా వైజ్ఞానిక శాస్త్రవేత్త. దేశం గర్వింపదగ్గ కళా తపస్వి బి. నర్సింగరావు గారు. వీరు ఎంతో అధ్యయనంతో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి, తెలంగాణ ప్రజల అభివృద్ధికి అనేక కోణాల నుంచి ఆలోచించి రూపొందించిన “సాంస్కృతిక విధానం” దాక్యుమెంటు ఎంతో ముందు చూపుతో రూపొందించబడినది.

సమస్త ప్రజల సాహిత్యం, సంస్కృతి, చరిత్ర, పురావస్తువారసత్వం, ఆధునిక విద్యా విధానం, అటలు, పాటలు, జానపద కళా రూపాలు, ఆధునిక నాటకం, ఆధునిక తెలంగాణ సినిమా, తెలంగాణ సామాజిక సాంస్కృతిక చరిత్ర నిర్మాణం గురించి విస్తారంగా అందులో వివరించారు. అవి ఎలా ప్రత్యేకంగా నిర్దిష్టంగా, విశిష్టంగా ఉండాలి, అందుకు ప్రభుత్వం,

ప్రభుత్వ రంగాల్లో, కుల వ్యవస్థల ఆధునికీకరణలో మైనారిటీ మతాల ప్రజలు అందరూ సమైక్యంగా సాధారణ భావంతో కలిసి జీవించడానికి, భారత రాజ్యాంగ మౌలిక లక్ష్యాలైన స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం ఆత్మ గౌరవం, అందరికీ అన్ని అవకాశాలు, ఎలాంటి వివక్ష లేని సామాజిక సూత్రం వ్యవస్థ నిర్మాణంలో భాగంగా రూపొందించారు. . ఇన్ని వైవిధ్య పూరితమైన రంగాల గురించి నిర్దిష్టంగా మార్గదర్శకాలు సూచించడం బి. నర్సింగరావు గారికి సాధ్యమైంది. ఏడు దశాబ్దాల అధ్యయనం, క్రియాశీలత, లక్షలాది ప్రజలతో కలిసి మెలని వారిలో ఒకడిగా మారి విశ్వవ్యాప్తమైన విజన్ కలిగిన కళాకారుడు, రచయిత, సిని దర్శకుడు, గడ్డర్, భూపాల రెడ్డి లాంటి కళాకారులను తర్ఫీదు చేసిన అనుభవ సంపన్నత ఈ “ సాంస్కృతిక విధానం”లో కనపడుతుంది. .

తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డిగారి కోరిక పై విస్తృత అధ్యయనం అనుభవం తోడివిచి రూపొందించిన డిసెంబర్ 2024 లో అందజేశారు. అంతటితో పని పూర్తయిందా సుకోలేదు. 85 మందికి పైగా వివిధ రంగాల సామాజిక, సాంస్కృతిక, శాస్త్రవేత్తల, కళాకారుల, రచయితల, జర్నలిస్టుల అభిప్రాయాలను స్వయంగా సందర్శించి మద్దతుగా సేకరించారు. ఇదొక బృహత్ కార్యక్రమం.

రవీంద్ర భారతిలో ..

రవీంద్ర భారతిలో దుర్బిణి శ్రీపాదరావు గారి పేరిట “ యుగకర్త అనే బిరుదుతో పాటు జీవిత కాల కృషికి పురస్కారం అందజేసిన సందర్భంగా దుర్బిణి శ్రీధర్ బాబు, ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కు తదితర మంత్రులు ఎమ్మెల్యేల ఎమ్మెల్యేల సమక్షంలో ఈ సాంస్కృతిక విధాన పత్రం విశిష్టతను చెప్పి ప్రభుత్వం ఆమోదించాల్సిందిగా సభా ముఖంగా ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కు బట్టి మంత్రి శ్రీధర్ బాబు, మంత్రి చైర్మన్, గడ్డం ప్రసాద్, ఉత్తమ కుమార్ రెడ్డి, స్పీకర్ సుఖేందర్ రెడ్డి తదితరులను కోరారు. అది నావంతు ప్రయత్నం.

ఈ సాంస్కృతిక విధాన పత్రంపై త్వరలో సానుకూల నిర్ణయం తీసుకుని అసెంబ్లీ, మండలిలో ఆమోదం పొందుతుంది. ఆ పంటనే నూతన

బి. నర్సింగరావు సుమారు 50 ఏళ్లుగా తెలుసు

ఆయన గురించి అందరికీ తెలుసు. ఇక బి. నర్సింగరావు గారి గురించి కొత్తగా చెప్పాల్సింది ఏమింది అనిపిస్తుంది. కొందరు ప్రసిద్ధుల గురించి మనకు బాగా తెలుసు అనిపిస్తుంది. వారి గురించి ఒక వ్యాసమే ప్రసంగమే చేయాల్సి వస్తే అప్పుడు తెలుస్తుంది మనకేమీ తెలియదని! వారు సమాజంపై వేసిన ప్రభావం, ముద్ర వల్ల మనకు అంతా తెలుసని అనిపిస్తుంది. గాంధీ, నెహ్రూ, అంబేద్కర్, జ్యోతి రావు ఫూలే, సావిత్రి బాయి ఫూలే గురించి వ్యాసం రాయాలన్నా, ఓ గంట ప్రసంగం చేయాలన్నా వారి గురించి అధ్యయనం చేయవలసిందే. బి నర్సింగరావు దిద్దో ఒక రంగం కాదామో. బహు ముఖీన ప్రజానాయకుడు కార్మికి గురించి 360 డిగ్రీలు రాయడం కష్టం. ప్రస్తుతం జన నాట్య మండలికి పరిమితమవుతాను. మాభూమి నర్సింగరావుగా మారక ముందు చేసిన కృషిని కాస్త పరిచయం చేస్తాను.

వెలమ భూస్వామ్య వర్గం నుండి జననాట్య మండలి నిర్మాతగా!

మా భూమి నర్సింగరావుగా సుప్రసిద్ధులైన

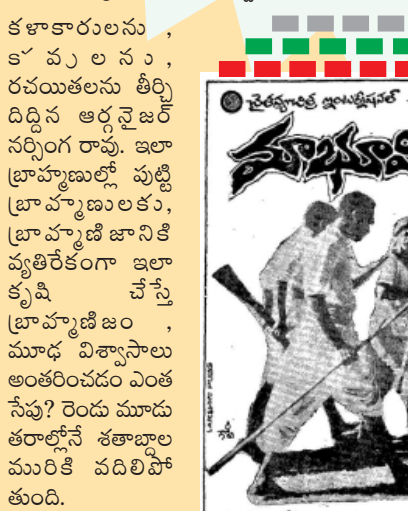
గారి కృషి ఎంతో వుంది. ఈనాటి తరానికి నర్సింగరావు గొప్ప కవి అని ఎందుకూ తెలియకుండా పోయింది? ఇంగ్లీషులోకి అనువాదమై ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలిసినంతగా తెలుగునాట వారి కవిత్వం గురించి తెలియదు. నర్సింగరావు కవి గా నర్సింగరావు తనను తాను తెర మరుగుతు తప్పుకున్నారు. ఎవరికీ తెలియకుండా కలం పేరు అనే మునుగు వేసుకున్నారు. అలా తనను తాను బాగా తగ్గించుకుని కనపడుతూ వచ్చారు. ప్రపంచ కవుల సమ్మేళనం రామోజీ ఫిల్మ్ సిటీ లో రెండురోజుల పాటు జరిగినప్పుడు మేము అనేక చర్చలు చేసాము. అక్కడే నా “ విహారం” దీర్ఘ కావ్యం తెలుగు, ఇంగ్లీషు రెండు భాషల్లో ఆవిష్కరించబడింది.

75 వ జన్మదినం ఎవరి జీవితంలో నైనా విశేషమే. అంతలాగా బలకర్తలం ఒక విశేషమే! నవవారాలకు వారి అనుభవాలు కృషి వెమరు వేసుకోవడానికి ఒక సందర్భం. బాడిదకు నీ గతమేదంటే కోసం రాదా? అన్నాడు సి. నారాయణ రెడ్డి. 75 ఏళ్ల వయస్సు సందర్భంగా వారు చేసిన కృషి గుర్తు చేసుకుంటే అందరికీ స్ఫూర్తి. 50వ జన్మదినం స్వర్ణోత్సవం నుండి సినిమా ప్రతి ముఖ్య జన్మదిన సభల ఆహ్వాన సభ్యం గౌరవ అధ్యక్షులుగా వేదికను అలంకరించారు. సినిమా కనుమరాయడంతో సాహిత్య సభలు చిన్నతోయాయి. నా సభలకు సినిమా, గడ్డర్ ఇద్దరు కలిసి హైదరాబాద్ ఐక్ ఫేర్ లో పాల్గొన్న సందర్భం

బి. నర్సింగరావు అంతకు ముందే గొప్ప కవి. సాంస్కృతిక యోధుడు. కళాకారుడు. ఆర్కనైజర్. నేటి తరానికి ఈ విషయాలు తెలియవు. వెలమ భూస్వామ్య కుటుంబం నుండి వచ్చిన నర్సింగరావు జననాట్యమండలి నిర్మాత అని చెప్పి యువతరిం ఆశ్చర్యంగా చూస్తారు. వెలమ, రెడ్డి భూస్వామ్య వర్గాలకు వ్యతిరేకంగా వారు వర్గ శత్రువులని, వర్గ శత్రు నిర్మాతలన చేయాలని చెప్పాడు. సాయుధ పోరాటం అనివార్యం అని, దున్నే వారికి భూమి చెదలాలని ప్రచారం చేసిన జన నాట్య మండలిని, గడ్డర్ ను, వందలాది

కూడా ఉంది. ఇప్పుడు గడ్డర్ కూడా లేడు. ఇగ ఎట్ట అనే ఆలోచించాము. గడ్డర్ ను సాంస్కృతిక రంగంలో ముందుకు తెచ్చి “తల్లి పాత్ర” నిర్వహించిన బి. నర్సింగరావుగారు దృష్టిలో. మెదిలారు. అలా 75 వ జన్మదిన సభలకు ఆహ్వాన సంఘం గౌరవ అధ్యక్షులుగా ఎవరైతే భాగంతుండు కమిటీ రెండు రోజులు చర్చించి బి. నర్సింగరావుగారి ఆలోచన పూరించ గల సమర్థులు అని నిర్ణయానికి రావడం, వారు సంతోషంగా అంగీకరించడం జరిగింది. వారు రవీంద్ర భారతిలో ఉదయం పది నుండి రాత్రి

తాను పుట్టి పెరిగిన కులానికి, వర్గానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేసిన నర్సింగరావు పండి పుక్కులు భారత దేశంలో కొందరి ఉంటారు. భూస్వామ్య కుటుంబం నుండి వచ్చి భూస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటాలకు సాంస్కృతిక నాయకత్వం అందించడం, భూస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటాన్ని తీసుకుని మా భూమి సినిమా నిర్మించడం ఎంత విచిత్రం? దాని, ఉరు, రంగుల కల, హరివిల్లు వంటి చారిత్రక సినిమాలు చిత్రీకరించడం నర్సింగరావు గారికి చెల్లింది. ఆ కృషి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎన్నో ప్రశంసలను, అవార్డులను అందుకుంది. ఇప్పటికీ అందరికీ తెలియని బి. నర్సింగరావు

పది దాక సభలు పూర్తయ్యాకా అలా వుండిపోవడం ఒక రికార్డు. అది వారి కమిటీ వెంటును తెలుపుతుంది.

విజనరీ

ఆర్కనైజర్ - కవి

బి. నర్సింగరావు వందలాది కవులను కళాకారులను తీర్చి దిద్దిన మహా మేధావి. ద్వారా దృష్టి అవగాహన సామర్థ్యం

తిప్పేవారు. చరిత్రను నిర్మించే వారు యుగపురుషులనబడుతారు. అట్లా బి నర్సింగరావుగారు ఆయారంగా యుగ పురుషులు. ఒక చారిత్రక వ్యక్తి చరిత్రను మలిచిన శక్తి! వారి కృషికి జన నాట్యమండలి ఆర్ట్ లవర్స్ ఒక్కటి చాలు వారు యుగ పురుషులు అని చెప్పడానికి!

బి. నర్సింగరావు మౌలికంగా కవి. కళాకారుడు. పెయింటింగ్ ఆర్టిస్టు. ఆ తరువాత సినిమా రంగంలో పలు శాఖల ప్రావీణ్యం. కవిగా బి. నర్సింగరావు గారు పర్సన్ అనే కలం పేరు పెట్టుకున్నారు. కేరళకు చెందిన పర్సన్ అనే విప్లవకారుడు అమరుడైన స్ఫూర్తితో తన కలం పేరు పర్సన్ అని పెట్టుకుని అనేక పాటలు రాసారు. వ్యాసాని రాసారు. పర్సన్ గొప్ప వక్త. పర్సన్ గొప్ప ఆర్కనైజర్. 1968 లో ఆర్ట్ లవర్స్ అనే బృందం ఏర్పాటు చేశారు. ఆ బృందంలో విరల్ (గడ్డర్) పరిచయంలోకి వచ్చారు. చాణక్యుడు ఒక్క మోర్చి చంద్ర గుప్తుని తయారు చేస్తే చాలదా? అరిస్తాడే! ఒక్క అలెగ్జాండర్ ను తయారు చేస్తే చాలదా? ప్రపంచ చరిత్రను మలుపు తిప్పుదానికి! అలా గడ్డర్ తో పాటు వందలాది మందిని తీర్చి దిద్దినవాడు నర్సింగరావు.

1968లో గడ్డర్ ఐదేళ్ల కథలు చెప్పడేవాడు. ఆర్ట్ లవర్స్ రెండవ వ్యాచిలో సభ్యుడయ్యాడు. అప్పుడే గంగాధరి శ్రీరాములు (మాస్టర్) కూడా ఆర్ట్ లవర్స్ తో నర్సింగరావు గారికి కలిసి పని చేశాడు. ఆ సమయంలో యాప్రాత ఒక సాంస్కృతిక కేంద్రంగా కొనసాగింది. విరసం ఏర్పాటు కాకుండా ఆర్ట్ లవర్స్ విప్లవాత్మక చైతన్యంతో పాటలు, నాటికలు రాయడం, వందలాది పల్లెలు తిరుగుతూ ప్రదర్శించడం, ఐదేళ్ల కథ నాజర్, ప్రజానాట్యమండలి స్ఫూర్తితో

ఆర్ట్ లవర్స్ 1972లో జన నాట్యమండలిగా...

ప్రజల్లోకి విస్తారంగా వెళ్లే క్రమంలో పల్లె జనం పలకడం సులభంగా వుండాలని జన నాట్య మండలి అని పేరు మార్చడం జరిగింది. జానపద పాట తీసుకొని పల్లె చరణాలు అదే బాడిదతో

సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి వైద్య, డి. కుమార్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

పెరిగిన కులాలుకు, సామాజిక వర్గాల ప్రయోజనాలకు, నాయకత్వానికి వారసత్వానికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. అలా కమ్యూనిస్టు పార్టీలో రెండవ తరంలో క్రామిక, కులాలు, వర్గాలు నుండి నాయకత్వంగా రాకుండా పోయింది. వారు తమ కన్ను రెడ్డి, బ్రాహ్మణ కులాల నాయకత్వం కొనసాగితూ రావడానికి బాటలు వేసారు. వేస్తున్నారు. నక్సలైట్, మావోయిస్టు ఉద్యమాలను డిస్సి గమనించవచ్చు. ప్రతి దశలో ఎదుగుతున్న క్రామిక, దళిత బహుజన కులాల వారిని పక్కకు నెట్టి అగ్రకులాల వారిని ప్రామాణీ చేసుకుంటూ వచ్చారు.

అగ్రకులాల నుండి వచ్చిన నాయకులు అగ్రకుల సంస్కృతి గల వ్యక్తిత్వాన్ని నాయకత్వంగా భావించారు. అలా ఎందుకు జరిగింది?

పని చెప్పే సంస్కృతి పని చేసే సంస్కృతి

అగ్రకులాల పిల్లలు ఇతరులకు పని చెప్పడం చిన్నప్పటి నుండి తెలుసు. అది ఆధిపత్య కుల స్వభావమే తప్ప నాయకత్వం కాదు. పిడిత కులాలకు చెప్పిన పని చేయడం చిన్నప్పటినుండి అలవాటు. బి. నర్సింగరావు తన సామాజిక వర్గానికి, భూస్వామ్య వర్గాలకు వ్యతిరేకంగా పని చేశారు. తమ సామాజిక వర్గం నుండి కాకుండా దళిత బహుజనల నుండి నాయకత్వాన్ని కళాకారులను ఎదిగించారు. అలా జననాట్యమండలిని తీర్చి దిద్దారు. తన పేరు ఎక్కడా కనపడకుండా జాగ్రత్త పడ్డారు. ఇలా నర్సింగరావుగారి చరిత్ర కింగ్ మేకర్ చరిత్ర. ఒక తల్లి తన పిల్లలను ఎదిగిస్తుంది. వాళ్ళు ఎదుగుతుంటే చూసి సంతోష పడుతుంది. బి. నర్సింగరావు గారిది “తల్లి హృదయం”. ఈ విషయంలో నర్సింగరావుగారిది భావజాల సాంస్కృతిక విప్లవ ఉద్యమాల చరిత్ర లో తిరుగులేని

విశ్వ విద్యాలయాలు, పాఠశాలల్లో, కాలేజీల్లో, ఎలా ప్రవేశ పెట్టాలో ఉదహరించారు. . ఆ అవగాహన పత్రం కళాకారులు, క్రీడాకారులు, రచయితలతో పాటు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు అసంఘటిత కార్మికులు, కూలిలు, విద్యావంతులు, మేధావులు, జర్నలిస్టులు, కళాకారులు, సినిమా నిర్మాతలు, సినిమా దర్శకులు, సినిమా ప్రదర్శకులు, పుస్తక ప్రచురణ కర్తలు, పురస్కారాలు, ప్రోత్సాహకాలు, గ్రాంట్లు, సబ్సిడీలు, భూముల కేటాయింపు, రవీంద్రభారతి పండి ప్రదర్శనా భవనాలు,

పాలసీలు మరింత నిర్దిష్టంగా బడ్జెట్ కేటాయింపులతో సహా ప్రజల మధ్యకు వస్తుంది. ఈ బృహత్ కార్యక్రమానికి రేవంత్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా బి. నర్సింగరావును ఎంపిక చేయడంలోనూ వారి విజ్ఞత వ్యక్తుల వల్ల లోతైన అవగాహన తెలుపుతుంది.

జన నాట్యమండలి - ఆర్ట్ లవర్స్

బి. నర్సింగరావుగారికి కొత్త టాస్క్ ముఖ్యంగా ఉంది. ఈ క్షేత్రంలో ప్రచారాలతో

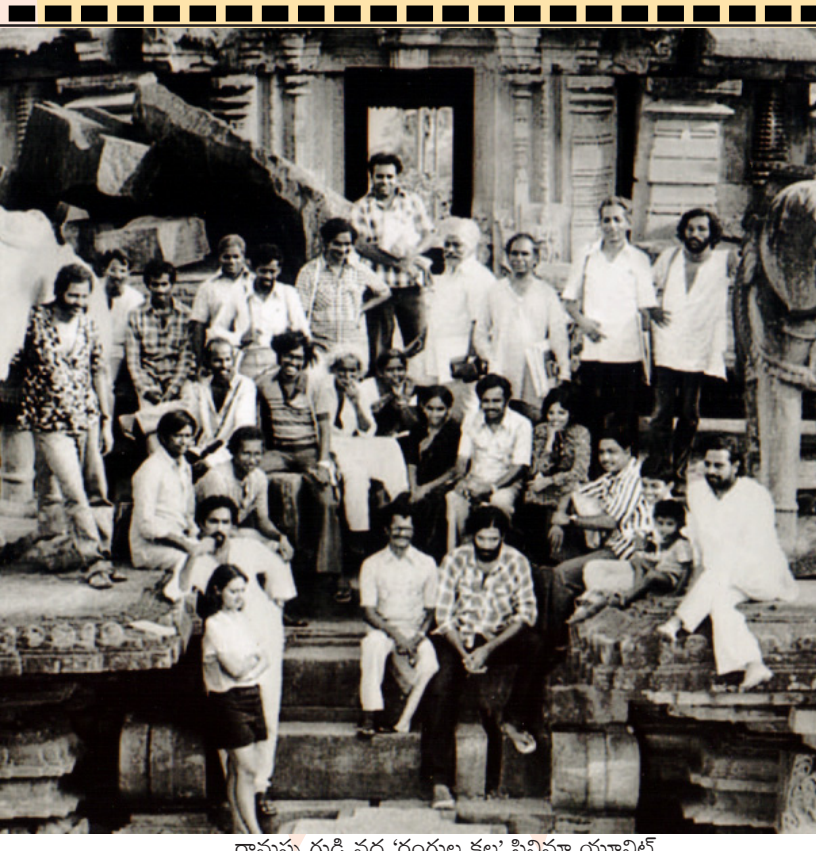

విద్యార్థులను, యువతరాన్ని ఎలా తర్ఫీదు చేయాల్సి వస్తుందో సూచించారు. సామాజిక ఉత్పత్తి సేవారంగాలు, వ్యక్తిత్వ వికాసం, సాహిత్యభం, ప్రేమ ఆత్మీయతలతో కుల మత, భాష, ప్రాంత వివక్షల భావాలను తొలగిస్తూ సూత్రం భారతీయ సమాజ నిర్మాణానికి మార్గ దర్శిగా తెలంగాణా రాష్ట్రం ముందుకు సాగడానికి “తెలంగాణ సాంస్కృతిక విధానం” పాలసీ రూపొందించారు.

అనుభవాలతో కాకలు తీరిన యోధుడు. 1946 లో పుట్టిన నర్సింగరావు డి.జే. విద్యార్థి దశనుండి కళలపై, కవిత్వంపై ఆసక్తి పెంచుకున్నారు. క్రమంగా

బహుముఖీన ప్రజ్ఞ. అరుదైన వ్యక్తిత్వం సంపదించుకున్నారు. “డి. క్లాస్ డి. క్లాస్” కావడం అంటే ఏమిటో అని అందరికీ ఉదాహరణగా నిలిచారు. ఈ విశిష్ట వ్యక్తిత్వం గురించి చాలా రాయాలి. బి. ఎస్. రాములు 75 జన్మదిన ఆహ్వాన సంఘం గౌరవాధ్యక్షులుగా చేసిన సభ సమయం, కార్యక్రమాల రూపకల్పనతో సభలు జయప్రదంగా జరిగాయి. తర్వాత ఫోన్ తో వాట్సాప్ తో, అపడవుడు ప్రత్యక్షంగా కలుసుకోవడం మాట్లాడు కోవడం జరుగుతున్నది. భావాలు అనుభవాలు పంచుకోవడం క్లాస్ డి. పెంచుకోవడం జరుగుతూ వచ్చింది. గడ్డర్ గురించి అంత గొప్పగా రాసిన మీ అవగాహన గొప్పది అని ప్రశంసింపారు. జన నాట్య మండలిలో తన పాత్ర గురించి బాగా తెలిసిన వాడిగా ఆ చరిత్ర రికార్డు చేయడం మీ కర్తవ్యం అని గుర్తు చేశారు. ఆ మాట కూడా

రామప్ప గుడి వద్ద 'రంగుల కల' సినిమా యూనిట్

కొనసాగిన క్రమాన్ని జననాట్యమండలి మార్చింది. జానపద పాట పల్లవి మాత్రమే తీసుకుని చరణాలను జానపద పాటలను అనుకరించకుండా రాయడం ద్వారా ఉద్యమ పాటలు రూపొందించారు నర్సింగరావు. దాంతోపాటు, ప్రజల జానపదాలను ప్రజల ఉద్యమ పాటగా మలచడానికి గెడ్డెన్ రాయడం, శిక్షణా తరగతులు నిర్వహించడం, ఆ గెడ్డెన్ లైన్లు పుస్తకం ప్రామాణిక గ్రంథంగా కొనసాగింది.

నర్సింగరావుతో పోల్చి దగిన వారెవరు?

నర్సింగరావు గారి జ్ఞాపక శక్తి గొప్పది. ఏ విషయమైనా అర్ధవేదిక నిన్ను జరిగినంత కాలాకా సకల వివరాలు చెప్పతారు. దృష్టిగరిత కృషికి గడ్డర్, మాస్టర్, భూపాల, దయ,

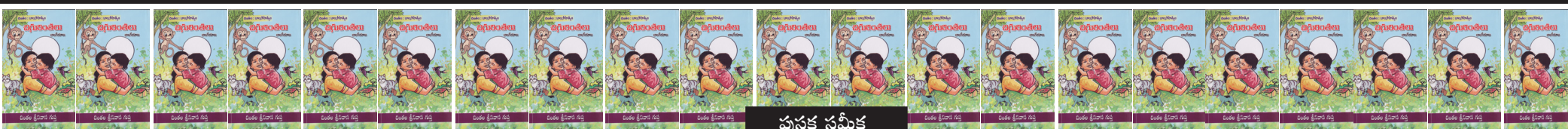
స్థానం. ఇంత దాకా ఇంత వివరంగా ఎందుకు రాయలేదంటే వీరు కావాలనే గుస్తుగా ఉండిపోయారు. చరిత్ర కథకుడుగా నర్సింగరావు బి. నర్సింగరావు గారు భూస్వామ్య కుటుంబం కావడం, సినిమా రంగానికి తరలిపోవడం, అయినా సాంస్కృతిక వర్గ నిర్ణేతకుడిగా, ఆర్కనైజర్ గా చేసిన కృషి, నర్సింగరావు చెప్పినంత వివరంగా మరొకరు చెప్పడం సాధ్యం కాదు. ఆ తరువాతి కాలంలో నేను గడ్డర్ సంతోష్ కలిసి అలిలి భారత పర్సన్ అనే క్రమంలో తెలుసుకున్నా. బి. నర్సింగరావు కృషికి గడ్డర్, మాస్టర్, భూపాల, దయ,

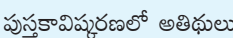
బి. నర్సింగరావు గొప్ప కవి అని కొద్దిమందికి తెలుసు. ఆయన ఒక చక్కని గాయకుడు. ఒక గొప్ప ఆర్కనైజర్. భూస్వామ్య, అగ్రకులాల నుండి ప్రజల పక్షం వహించి సుప్రసిద్ధులైన వారు ఎందరో వున్నారు. పుచ్చల పల్లి సుందరయ్య, రావి నారాయణ రెడ్డి, భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి, ఏమారా సీతారాం, దేవులపల్లి వెంకటేశ్వరరావు వంటి ఎందరో మహా నాయకులున్నారు. పాలక వర్గాల నుండి ఆధిపత్య కులాల భూస్వామ్య వర్గాలనుండి ప్రజల కోసం పని చేసిన వారెందరో ఉన్నారు. వారి నాయకత్వం వహించి ముందుకు నడిపించారు. చరిత్రలో నిలిచి పోయారు. నర్సింగరావు ప్రత్యేకత ఏమంటే తెలంగాణ సాంస్కృతిక ఉద్యమాన్ని తాను నిర్మించినా ఆ నాయకత్వంలోకి ఇతరులను ఎదిగించాడే తప్ప తానే నాయకుడుగా ఉండాలనుకోలేదు. . ఎందరినీ నాయకులుగా కళాకారులుగా నిలిపారు. . కింగ్ కాగలిగినా కాకుండా కింగ్ మేకర్ గా ముందు వెనకల నిలబడి నడిపించాడు. సినిమా భాషలో మూవీ మేకర్, మూవీ డైరెక్టర్! చరిత్రలో ఇలాంటి వారు అరుదు. కొందరు ఉద్యమాలలో డి. క్లాస్ అయి నాయకత్వం వహించినా కాకూడదు.

దాసీ

-దాస్యం సేనాధిపతి

అపరాధిని తాళవలసి, అధిగమించడానికే
మహాచక్రలో స్థాపించువానిని నిండువారితోపాటు
సంపదలలో స్థాపించువరచిన వంశీలు
అపరాధిని తాళించడం చేసేవలసి అన్నారు.
అయితే ప్రస్తుత మహాచక్ర అన్నిరంగాల్లో
సాక్షాత్తులతో పోటీపడే స్థానాన్ని, ఇన్ని
మరింత చక్కని స్థానాన్ని, ఇన్ని
అత్యధికాన్నిం నింపే ఇతివృత్తాలతో
మహాచక్రం మహాచక్రం.. ఇతర రచనలు చేయాలని
నవలా రచనకు కనీస ప్రమాణాలు
పాటును, సామజిక చైతన్యాన్ని కృషిచేసిన
అపరాధిని అధిగమించవచ్చు.
కాస్తాస్థానానికే అధ్యక్షత వహించే ఉ
త్తీ ర్తీధానిని లక్ష్యంగా మార్చుకుంటూ ఉ

[illegible]

అనాత్మ మరణం వ్యవస్థలు రా
అకాశాద్విచారం. ప్రపంచం కయాలి
సరసిజ జగతి నవలను పరిచయం చేస
గారి ఏకంగా వైదిగిని కొనుగారు. మ
విద్య మహా పరివర్తన కొందురు.
తగ్గనప్పటికి ఇంకా జరగాల్సింది
... ఎంతో ఉందని, దానిని రావుమ
రయాలిగా ఉన్నాలో మంచి చేసుకు
వన్నప్పటి జీవం ఉంది. జీవిత
... ..పాతల్ల నన్నున్నో ...పాతల్ల
సంభాషణలో ...నన్నుచేతల చిత్రణలో
...మీమనస్సు క్రమం సరసినయిన అన్నా
అత్యంత అతిథిగా పాలాన్న
సాహితీవేత్త, స్త్రీమహాసాహితీ గ్రంథ
మహానవనకలు. అతి వేత్తశ్వరం
పల్లవమతా మహిమ కొంతవరం కో

[illegible]

చరయితల సంఘం జంట నగరాల
వారం 'జూమ్'లో నిర్వహిస్తున్న
రం కవిసమ్మేళనం - కవివారంలో
పాల్గొని చదివిన కొన్ని కవితలను
డిజిటల్ పాఠకుల కోసం..

మళ్ళీ మనుషుల్లోకి....

అందాల తోవలున్న 'అకుపచ్చని ఎడారి' అతి అట్టడగు వాళ్ళ కోసం అక్షరాలు సంధించే ఎడారి అతడు

ఊహలు ఊసులే కాదు
అతని ఊపిరి సుతా అదిరాబాద్ యాసే

వెలుగులపొద్దు
ఐతారం ముచ్చట్ల కోసం
ఎదురుజాతి 'మాపటిపొద్దు' అతడు
ఎల్లకాలం హాయిని, ఆనందాన్ని వాం
చెన్నైల ఆకాశం అతడు
ఎందాకాలం కడుపున చల్లని నీళ్లకు ని
ఆదిలాబాదుపై రజనూ అతడే
చీకటి లోకంలో చిరునవ్వుల వెలుగు

ఆదిలాబాద్ నివాసి
అరవైయేళ్ల అపారజీవితానుభవంలో
ఎన్నో దక్కాముక్త్యలు తిని కనీ
వదిగొచ్చి మన ఎదురుంగున్న మహాజ
మట్టి వంటి మానువంటి మనిషి
పిల్లల రేపటి కలలకు రెక్కలు ఇ
ఆశ్రమవాసి

మనస్సీచ్చిన దేవుడు

మనస్సీచ్చిన దేవుడు
మమిమారుపు ఇచ్చాడు
మనసు మరుపు మోసాలు
మాయల మర్మమెరిగిన
మనస్సి మహాదేవుడు
చీకటి వెలుగులు ఇచ్చాడు
వెలుగు చూసి కళ్ళు ఇచ్చాడు
చీకటిలో వెలుగు నంపి
చిన్న ఆటల దీపం ఇచ్చాడు
పగలు రేయి రోజు ఇచ్చాడు
సూర్యుండుల వెలుగిచ్చాడు
మంచి చెయలు ఇచ్చాడు
తెలుసుకునే తెలివిచ్చాడు
ఎంద నానలిచ్చాడు
నేడ తేరీ తావులిచ్చాడు
చెట్లు చేయిలిచ్చాడు
జీవజాలం కు చయోత ఇచ్చాడు
మోదాలు ఖేదాలు ఇచ్చాడు
భయంకు అభయం ఇచ్చాడు
నీరు పప్పు ఇచ్చాడు
ఆకలి దప్పలు తీర్చాడు
అన్నీ పేసి ఇవ్వనంటాడు
అజ్ఞానం తొలగించుకోమంటాడు
పుట్టకుని పోషించాడు ఇచ్చాడు
తానే అపరాధిని అపదనిస్తాడు
నీరు పల్ల మోసగు నిజం దేవుడెగురు
-వి. బాకర్తి - 9705315250

అల్పపాపముగని అదానినీ మనసు అతడు.
తనము చెట్టు తెలుసు 'అప్పు చెట్టు' తెలుసు
చెట్టు చెట్టు మోనాలు వెదురు వెట్టగానాలు
కామగ చెట్టు కుమ్మరు, ముంగ చెట్టు ముప్పట్టు తెల
అతనికి
మల్లె, పున్నాగ, పారిజాత పూల గంధము
మిట్టి, కుంభాల జలపాత ధారల అందమూ ఆ
కాగితపూలు భావాలు రసన రాసి
పాదమగునపుల నిరసన చేసి
భక్తు చెట్టెజానినకి వేపచెట్టె గాలినిపీల్చి
పంపించ పరిస్థితుల్ని భాగం వేసేడు అతడు
పల్లడికెనా, ఇష్టగాలి కలుపితప్రే వెల్లడైనా తల్లె

పిల్ల పక్షి పాఠం

గుడ్డలోని పక్షికి
తాను ఆకాశంలో ఎగురుతున్నట్లు మొగులు
పచ్చింది !
ఈ ఇరవైన గుడ్డు పెంకుబీండ్లో
నేను ఎలా ఎగరగలును
తనను ప్రశ్నించుకుంది
ముక్కుతో గుడ్డు పెంకు తట్టింది !
ఆకాశంగా చూస్తే తెరుచుకుంది
మొదట ' ఎగిరి రెక్కల పక్షి తల్లిని ' ఆ
మారుగా చూసింది
తరువాత అందరి ఆకాశాన్ని చూసింది !

నటనల నాటకాల కాలంలో
అవినీతి ప్రాంతాల అగ్రజకుసున్నల
నిజం నీర్మల ప్రపంచాన్ని గోదా అతి
అమరుకొనం, అమాయకప్రజల కొన
అనారాగతం జనం కొనం పోరాడుతున్న
అతని తండ్రిని తాళి కవితానాకాల
కేవలం పూని చూస్తున్న గుబారు తీ
మానవత్వపు బాటందుకుని సా
ఓంలదిగూనిసారి.
అలుపింపకుని అక్షరపోరాటం
కవ్వాల కన్నీళ్ల సంపుటం అతడు
గగనమంత అనన్యభావనల కల అతి
అతడుగల ఆజ్ఞానభావుడు
అద్భుత పదచిత్ర భావకుడు

రెక్కల హుజుంగనం వెంపింది !
గుడ్డలో చేరున కలను
గుడ్డ జరుగుతు పచ్చి
వెల్డగా నిజం చేసుకుంది !
నేను అంత
అమ్మ కడుపులో
ఉన్నప్పుడు తాత చదివిన పద్యాల విసా
పత్రికాకా విద్యాధికారి పద్యం రాసా
పిల్లలపై సారం బోధిగా నాకు కలం
- కందార్క రామ్
87905

[illegible]

